

BACHELOR OF ARTS EXAMINATION, 2023

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT (GE)

COURSE – GE (1.17)

[Sanskrit Grammar & Comprehension]

Time : Two hours

Full Marks : 30

The figures in the margin indicate full marks.

1. Join in the Sandhi in **any three** of the following: 1×3=3
निम्नलिखित ये कोनो तिनटि सन्धिबुद्ध करो—
अति+इव, महा+उदयः, दधि+एषणा, गो+आ, दन्+शनम्।
2. Disjoin the Sandhi in **any three** of the following: 1×3=3
निम्नलिखित ये कोनो तिनटि सन्धिबिच्छेद करो—
धनुष्टङ्कारः, चिन्मयम्, मनीषा, यद्यपि, पुरस्कारः।
3. Account for the case-ending in **any five** of the following underlined words: 1×5=5
निम्ने रेखाङ्कित पदसमूहेर कारक-विभक्ति निर्णय करो (ये कोनो पाँचटि) :
 - a) रामः वनं गच्छति।
 - b) नगरं समया नदी।
 - c) मुखेन त्रिलोचनः।
 - d) वृक्षात् पत्रं पतति।
 - e) राज्ञः पुरुषः।
 - f) सः चोराद् विभेति।

[Turn over

[2]

- g) राजा दरिद्राय धनं ददाति।
4. Give resulting forms in **any three** of the following :
- निष्पन्न रूप दाओ (ये कोनो तिनटिर) — $1 \times 3 = 3$
कम्+क्त, ग्रह्+क्त, क्री+क्त्वा, अद्+तुमुन्, अधि+इ+ल्यप्, दा+शत्।
5. Make sentences using the following indeclinables in **any four** : $1 \times 4 = 4$
निम्नलिखित अवयव द्वारा वाक्य रचना करो (ये कोनो चारटि) —
अत्र, अकस्मात्, अधुना, अपि, इति, एव।
6. Read the following passage carefully and answer the following questions in **simple Sanskrit** : 6
निम्नलिखित अनुच्छेदटि ভালोভাবে পড়ে এবং উত্তর সরল সংস্কৃতে লেখো —
अस्ति कस्मिंश्चिदधिष्ठाने जीर्णधनो नाम वणिक्पुत्रः। स च विभ्रवक्षयाद्देशान्तरगमनमना आसीत्। तस्य गृहे लौहभारघटिता पूर्वपुरुषोपार्जिता तुलासीत्। तां च कस्यचित् वणिजः गृहे निक्षेपभूतां कृत्वा स देशान्तरं प्रस्थितः। ततः सुचिरं कालं देशान्तरं भ्रान्त्वा पुनः स्वपुरमागत्य तं श्रेष्ठिनमुवाच-भोः श्रेष्ठिन्, दीयतां मे सा निक्षेपतुला। स आह-भोः, नास्ति सा त्वदीयतुला मुषिकैर्भक्षितेति, जीर्णधन आह-भोः श्रेष्ठिन् नास्ति दोषस्ते यदि मुषिकैर्भदतेति। ईदृगेवायं संसारः। न किञ्चिदत्र शाश्वतमस्ति। परमहं नद्यां स्नानार्थं गमिष्यामि। तत्त्वमात्मीयं शिशुं धनदेवनामानं मया सह स्नानोपकरणहस्तं प्रेषय इति। सोऽपि चौर्यभयात् शङ्कितः स्वपुत्रमुवाच-वत्स! पितृव्योऽयं तव स्नानार्थं नद्यां यास्यति। तद्गम्यतामनेन सार्धं स्नानोपकरणमादाय इति।
- क) जीर्णधनः कः आसीत्?

[3]

- ख) स कथं देशान्तरं गन्तुम् ऐच्छत्?
- ग) वत्सपदेन कः उच्यते?
- घ) स देशान्तरगमनात् प्राक् किं कृतवान्?
7. Translate **any two** of the following passages into Sanskrit: $3 \times 2 = 6$
निम्नलिखित ये कोनो दुटि अनुच्छेद संस्कृते अनुवाद कर —
- A) You should know that truth alone triumphs and not untruth. The learned declare that there is no virtue superior to truth.
- B) Books are the most faithful of friends. Our friends may change or die, but books are always waiting to talk to us.
- C) If the king be virtuous, the people become virtuous, if he be vicious, the latter too become addicted to vice. Like king, like subject.